

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2021. április 2.
(Nagypéntek)**

Horváth Géza

KOCKAJÁTÉK A GOLGOTÁN

Énekek: 341,1, 5-7; 343

Alapige: Jn 19,23-24

Imádkozzunk!

Drága Megváltónk, Úr Jézus Krisztus, hálás szívvel dicsőítünk ezen a mai napon. Köszönjük, hogy nem gyászolnunk kell, hanem örvendezni a te váltságművednek, amelyről a mi Atyánk előre megígérte, hogy meg fog történni. Erről szóltak az Ószövetség prófétái, akik megjövendölték, ahogy Ézsaiás is, hogy te leszel az Istennek Báránya. Köszönjük, hogy így mutatott rád Keresztelő János a Jordánnál, amikor megjelentél a drága örömhírrrel, és köszönjük, hogy így lehetett téged látni, győztesen, a kereszten, ahol emberi életek meghajoltak, elismerték és belátták, hogy bizony ez Isten Fia volt.

Hadd köszönjük meg sok-sok hívó életét, benne a miénket is, hogy rád tekinthettünk, a Golgotára. Mi is így győztünk meg a bűneink felől, hogy milyen hatalmas ára volt annak, hogy az Atyától elfordultunk, és nélküle éltünk törvénytelenségben. Ilyen hatalmas árat kellett fizetned a Golgotán, amikor megfeszítettek. Köszönjük neked, Urunk, hogy így nézhetünk ma is az igén keresztül a Golgota hegyére, és így hallhatjuk azóta is, évszázadokon keresztül a keresztről szóló beszédet, amely némelyeknek ugyan botránkozás, másoknak bolondság, de nekünk, akik megtartatunk, Istennek ereje.

Kérünk téged, Urunk, hogy ezen a mai napon öltöztess ünneplőbe a mi lelkünket azáltal, hogy egy szívvel és egy szájjal dicsérjünk téged, mindenki a maga helyén, amikor bekapcsolódunk az istentisztelet me-

netébe, csodájába, örömébe! Kérünk, hogy öltöztess bennünket ünnepelőbe, Urunk! Nem gyászolni szeretnénk, hiszen nekünk feltámadott Urunk van, aki él és uralkodik örökké. Kérünk téged, hogy Szentlelked által készítsd szíveinket az ige hallására, befogadására és cselekvésére! Hallgass meg könyörgésünkben!

Ámen.

Igehirdetés

Isten igéjét olvasom a János írása szerinti evangélium 19. fejezetének a 23. és 24. verséből a következőképpen: „*A vitézek azért, mikor megfeszítették Jézust, vevék az ő ruháit, és négy részre oszták, egy részt mindenik vitéznek, és a köntösét. A köntös pedig varrástalan vala, felülről mindvégig szövött. Mondának azért egymásnak: Ezt ne hasogassuk el, hanem vessünk sorsot reá, kié legyen. Hogy beteljesedjék az írás, a mely ezt mondja: Megosztotak ruháimon, és a köntösömre sorsot vetettek. A vitézek tehát ezeket művelék.*”

Kedves testvéreim, nagypéntek története a Biblia szerint, ahogy leírják az evangélisták, igen mozgalmas. Sok szereplője van annak, ami ott és akkor történt Jeruzsálemben. Ha megfilmesítenék ma, akkor bizonyára sok statiszta kellene ennek a filmnek a forgatásához, de a névtelen tömeg mellett vannak név szerinti vagy név nélküli szereplők is a nagypénteki történetben. Az evangéliumok leírják az akkori eseményt részletesen, az Újszövetség gyülekezetei számára leírt apostoli levelek pedig már nem nagypéntek *eseményével* foglalkoznak, hanem annak *eredményét* hirdetik.

Sajnos ma sokan hajlamosak arra, hogy a nagypéntek eseményét idézzék fel az országhatáron belül, de a világ több táján is. A hívők azonban nem az eseményre figyelnek, hanem ezen keresztül az igei üzenetre és tanításra. Nem arra, hogy mi történt akkor, hanem sokkal inkább arra, hogy *miért* történt az, ami történt. Ahogy a Heidelbergi Káté is megkérdi a Jézus Krisztus halálával kapcsolatban: mi a hasznod ebből? Az Újszövetség gyülekezetei mindig ezt kérdezték, hogy mit jelent nekem, nekünk a Golgota; mit jelent Jézus Krisztus kereszthalála.

Ha megfigyelitek, tulajdonképpen erről szól az egész Szentírás. Az Ószövetségben a próféták által Isten előre megmondja; a szertartások által kiábrázolja, hirdetteti; aztán az evangélisták leírják ennek a megtörténtét. Az apostoli korban pedig a Szentlélek által az apostolok kijelentik ennek az eredményét, és hirdetik a keresztről szóló beszédet. Pál apostol milyen csodálatosan mondja, hogy nem is akar másról tudni, csak a keresztről, Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítetttről! „A

keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje.” Nem kell nekünk tehát a nagypéntek eseményét felidézniük!

Ma divat, sajnos még református körökben is, az úgynevezett ökumenikus keresztutakon részt venni. Kérem a testvéreket, hogy ehelyett olvassák az ígét, és sokkal inkább foglalkozzunk azzal az igei üzenettel, hogy milyen áldást kapunk ebből, és mit jelent már kétezer év óta a Golgota keresztje!

Ma a négy katona életén keresztül nézzünk bele ebbe! A Szentlélek jónak látta ennek a négy katonának a történetét beemelni a Szentírásba. Nekünk sem kell elsiklani ennek az üzenete fölött, de úgy, testvérek, hogy mi ennek a történetnek, amely nagypénteken történt, már nem tevékeny résztvevői vagyunk, mint ők, hanem boldog haszonélvezői! Ők egészen másféle hasznot vártak Jézustól, hiszen a Biblia erről beszél, hogy milyen hasznuk volt nekik a kivégzésből. A kivégzettek ruháit megkaphatták, és legfőképpen a varratlan köntösnek örültek, amit nem osztottak el, hanem kisorsoltak.

Egy lelkipásztor testvérünk, évtizedekkel ezelőtt, talán Ecsedy Aladár ilyesmi címmel prédikált erről az ígéről, hogy „Kockajáték a Golgotán”. Nem is gondolnánk, hogy ez a történet erről szól: az emberről, aki hasznot akar húzni valakinek a halálából! Szerezni akar valamit. Lehet, hogy ezek a katonák boldogan mentek haza azon az estén, különösen az a katona, aki a köntöst nyerte meg. Boldogan mondhatták, hogy mit szereztek Jézustól, mi meg boldogan mondjuk ezen a mai napon, hogy *mit szerzett meg nekünk Jézus!*

Az Istennek hívó népe ezen a napon azt ünnepli, hogy mit szerzett meg nekünk Jézus az ő szenvedésével, halálával, mint egyetlenegy áldozattal. A hitvallásunk olyan szépen mondja: engesztelő áldozata a mi testünket és lelkünket az örök kárhozattól megszabadította, számunkra Istennek kegyelmét, az igazságot és az örök életet megszerezte. A hit pedig erre irányul. Azóta is, kétezer év óta, ez a hitünk tárgya: Jézus Krisztus nekem ezt megszerezte. Ez az enyém is. Én nem egy ruhadarabot kaptam, nekem ennél sokkal több jutott! Az én részem kies helyre esett, és az én osztályrészem az örök élet lett! Ezért tudunk ma ünnepelni, hálat adni, és elvégezni azt a feladatot, amit Jézus Krisztus bízott az ő népére: az ő halálát hirdessétek, amíg eljövend! Ahogyan a Korinthusbeliekhez írt 1. levél 11. fejezetében, az úrvacsora szerzettetési igéjében elmondjuk, és ha most nagypénteken nincs úrvacsora, legalább hadd idézzem számotokra a szerzettetési igéjét, testvérek, hogy „Az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend”! Jézus ezt tette programunkká.

Viszonylag keveset és ritkán beszélünk tehát ezekről a vitézekről, akik szerencsejátékot játszottak a Golgotán, és részesültek Jézus Krisztus ruháiban. Nekem az volt a megdöbbentő, amikor elolvastam ezt az ígét, hogy ezeket a katonákat nem rendíti meg Jézus Krisztus kínja, halála, szenvedése. Ők annak az embernek a képe, aki ilyen kőszívűvé vált, ilyen érzéketlen lett. Ezt látjuk ma is gyerekek, fiatalok életében, hogy annyi gyilkosságot, borzalmat látnak, hogy már közönyösek vagy közömbösek az erőszak iránt. És egy-egy ilyen helyzetben, mint amiben a katonák voltak, valóban az ember nem tud másra gondolni, csak esetleg a nyereségre. Gondoljatok egy bibliai példára, amikor Józsefet eladják! A saját testvérük szenvedéséből, kiszolgáltatottságából, – akit védeni és szeretni kellett volna –, akarnak hasznot húzni a bátyjai, ezért nem megölik, hanem eladják egy egyiptomi karavánnak.

Vagy gondoljatok Móricz Zsigmond: Barbárok című novellájára! Amikor a gyilkosok tüzet raknak az általuk megölt és eltemetett holttest felett, és szalonnát sütnek. Engem nagyon megrendített ez a novella, hogy az emberek aljassága, közönye, szenvtelensége, az együttérzés hiánya, a halál tényével szembeni megállása mennyire rettenetes! Ne csodálkozzunk, testvérek, hogy ezek a katonák valóban a mai korunk emberének a láttelejét is adják nekünk! Lehet, hogy ők így gondolkodtak: „nekem ez csak munka, megfizetnek érte, ezt is meg kell csinálnia valakinek! Ha nem mi csináljuk meg, ha nem mi vagyunk a kivégzőosztag, akkor majd hoznak ide más katonákat, mert valakinek ezt véghez kell vinni! Én csak végrehajtom azt, amit mások elrendelnek.” És, mint egy borravalóként elteszik ezt a néhány ruhadarabot, természetbeni juttatásnak veszik. Olyan megdöbbentő, hogy ilyen az ember, de nagypéntek arról szól, hogy milyen az Isten!

Hadd mondjam el, hogy a nagypénteki történet alapján mit látunk, mert tudjuk, hogy Isten az, aki engedte, sőt aki elrendelte az ő Fiát erre! Úgy énekeljük az énekekben, hogy „A kínra, halálra küldötte el Őt. Megnyitni a mennyet a bűnös előtt”. Ennél a történetnél maradva, testvérek, ahogy a katonák levetkőztetik Jézust, hiszen a kivégzetteket általában meztelenül feszítették keresztre, és kötötték oda a keresztfához. Jézust szegeztek, azért, mert meg volt írva: „néznek majd arra, akit általszegeztek”.

Nem tudom, eszetekbe jut-e, amikor azt mondom, az emberek levetkőztették Jézust, hogy az Édenkertben a mi Istenünk meg felöltöztette az embert, mert ott meztelen volt az ember a bűneset után. Isten az, aki felöltözteti az embert. Az ember arra képes, hogy levetkőztesse Istent. Nem így van ma is? Amerre járunk, azt tapasztaljuk, hogy az em-

berek levetkőztetik Istent: Istennek minden szentségét, Istennek minden tisztaságát, Istennek minden ígét adó és üdvösséget munkáló gondolatát. Ne azokra a katonákra nézzünk csak, akik azt a néhány ruhadarabot leveszik Jézusról, hanem nézzünk a ma emberére, aki levetkőzteti, törvénytelené teszi Istent, mintha ő nem adott volna nekünk törvényt! A vallástalan, a pogány ember erre képes, amikor az Isten akaratát, Isten szentségét és tisztaságát levetkőzteti, akár egy káromkodásban, Istent szidásában, az ő nevének hiábavaló felvételével. Akár a vasárnap és ünnepnap meg nem szentelésével, akár a gyülekezetbe nem járással.

Gondoljatok arra, hogy aki nem teszi, amit Isten akar, az mind levetkőzteti az Urat! De az örömhír az, hogy a mi Istenünk olyan Isten, akit ugyan nem lehet levetkőztetni, mert szentségben és igazságban lakozik! Csak mi gondoljuk úgy, hogy le lehet vetkőztetni. De ő felöltözteti a bűnös embert! Ő ruhát készített és ruhát adott az Édenkertben. A Biblia sok helyen beszél arról, hogy felöltözteti az övéit az üdvösség hófehér ruhájába. A mennyben, az üdvözültek seregében is felöltözött emberek vannak. Miért? Azért, mert Isten felöltöztette őket. Olvassuk el a Jelenések könyvében, hogy Isten még ott is várja őket fehér ruhával! Ő beöltöztet bennünket abba a hófehér ruhába, amely elfedi életünk rútságát, mezítelenségünket, lelki pucérságunkat – most értsétek így – lelki toprongyunkat, amikor magára veszi lelki mocskos ruhánkat, és ő pedig nekünk adja az ő igazságát és szentségét.

Igen, testvérek, Jézus Krisztus ezt tette. Milyen boldog lehetett az a katona, aki a varratlan köntöst nyerte meg, hiszen azt gondolta, hogy ő többet kapott, mint a többi! Lehet, hiszen azt mondják az akkori kort és ruházkodást ismerők, hogy az egy nagyon drága ruhadarab volt. De milyen jó, hogy nekünk ennél sokkal drágább ruhánk van! Milyen jó, hogy nekünk nem kell úgy megállnunk majd az Úr előtt, hogy „Barátom, mi módon jöttél ide, holott nincsen menyegzői ruhád?“, mert nekünk Jézus Krisztus az ő kereszthalálával, engesztelésével és váltságával megvásárolta, megvette ezt a ruhát, és ennek a ruhának drága ára volt! Péter apostol azt mondja, hogy ezek veszendő holmik, de a mi Urunk „nem aranyon és nem ezüstön, hanem az ő drága vérén, mint hibátlan és szep-lőtlen bárány vérén” vette meg ezt a ruhát.

Mit ért az az ember a köntössel, azzal a megnyert ajándékkal? Lehet, hogy néhány évig, évtizedig hordhatta, hacsak bele nem esett a moly, vagy el nem szakadt egyszer. Lehet, hogy még rá tudta hagyományozni a gyerekére vagy az unokájára, erről a Biblia nem beszél, de egyszer ez a ruhadarab tönkrement. Vajon gondolsz-e arra, testvérem, hogy az a fehér ruha, amit Jézus készít neked, amit Jézus Krisztus halálával kaptál

és elvettél, az örökre megmarad? Az nem foszlik el, nem lesz divatjamúlt! Ezen a mai napon gondolj arra, hogy nincs szebb és nincs drágább annál, amit az éneken énekelünk: „Véredbe rejtve én tiszta s igaz vagyok. Bárány, légy áldva, ki elvérezél, S értem mindent elvégezél!”

Ezért a mai napon ne csak arra figyelj, amit a katonák elvettek Jézustól, hanem arra, amit kaphattak volna tőle, és figyelj arra, hogy mit kaphatunk mi tőle! Boldogan mondjuk: kaphatsz bűnbocsánatot, örök életet és mennyei hajlékot. Sokkal többünk van nekünk, mint ezeknek a katonáknak. Testvérek, vihetjük a keresztről való jó hírt, és mondhatjuk, hogy a keresztre néz szemünk: „Rád tekint már hitem, Megváltóm, Istenem, a Golgotán.”

Máté leírja, hogy katonák őrizték Jézust, majd amikor meghalt, ezt olvassuk Máté evangéliuma szerint: a századossal együtt, akik őrizték, ezt mondták: „bizony, ez Isten Fia volt!” Erről János nem ír. Mi azt gondoljuk, csak a százados mondta, hogy bizony, ez Isten Fia volt, de Máté azt írja, hogy a századossal együtt, az őt őrző katonák megjegyezték, hogy „bizony, ez Isten Fia volt!” Valószínűleg ezek a katonák is meglátták benne az Isten Fiát.

Ha ezek a katonák voltak azok, legyen ez számunkra nagy bátorítás! Mindannyian így kezdjük: keresztre feszítjük Jézust, és vetkőztetjük, de lehet, hogy egyszer eljön az idő, amikor az ő Szentlelke erejével, áldásával, újjászülő hatalmával, majd ő maga beöltöztet bennünket. Esetleg ilyen bizonyágtételbe. Megajándékoz bennünket nem köntössel vagy ruhadarabbal, hanem új szívvel. Elveszi a kőszívet, és ad hússzívet. Megtörténik a csoda, hogy ezek a katonák felöltöztetik Jézust azzal a bizonyágtétellel, hogy „bizony, ez Isten Fia volt!” Abban a meggyötört, vérző, halott testben meglátják Isten Fiát.

Isten segítsen bennünket, testvérek, ennek látására, mert azóta is így van ez! Jézus halálának nemcsak *érdeme* van, mely az Atya előtt bűnszámlánkat érvényteleníti, hanem *ereje* is van, amely a mi életünkben is új helyzetet teremt, és új alapokra helyez bennünket! Az az ember, aki csak levetkőztetni tudta Jézust szenvtelenül, részvétlenül, kőszívűen és irgalmatlanul, az Isten Lelke által, Krisztus keresztyének ereje által új életben járhat, és elkezdheti felöltöztetni Jézust.

Kezdd el Jézust öltöztetni, velem együtt, szád dicséretével; szíved hálaírával, magasztalásával; odaszánt életeddel; ha kell, kezed munkájával; ha kell, lábad járásával; szavaiddal, a keresztről való beszéd bolondságának a továbbadásával! Kezdd a te Megváltódat öltöztetni! Jézus csodálatos nagypénteki tette nemcsak főpapi szolgálat volt, ahogy a Zsidó levél erről beszél, hanem királyi tény is, mely által hatalma érvényesül az

életünkben. Legyél velem együtt ezen az ünnepen azok között, akik leborulnak és imádják az örökkön-örökké élő, aki azt mondja magáról: „halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké!” Így vallhatod ma is: Jézus él, és mi is élünk.

Adja az Úr, hogy erre ő maga segítsen el bennünket, és végezze el a szívünkben, hogy legyünk Istennek gyermekei, megváltottai, akik tudják, hogy lelki életük, hitük, üdvbizonyosságuk, bűnbocsánat-bizonyosságuk ott, nagypénteken van, a Golgotán! Abban gyökerezik, és az ő feltámadásában rejlik a mi igazságunk. A hófehér ruha a szentek igazságos cselekedetei, amelyet már magunkra öltünk most, és egyszer majd ebben fogjuk a mi Megváltónk orcáját szemlélni. Áldjuk és dicsérijük a megöletett Bárányt, aki a bűnt mind elvette az ő saját vére árán!

Ámen.

Imádkozzunk!

Drága Megváltónk, Úr Jézus Krisztus, köszönjük, hogy önként vállaltad a szenvedést, a poklot, és mi azt mondhatjuk, hogy nagypénteki kereszthalálod, szenvedésed, megaláztatásod maga a pokol volt. Alászálltál a poklokra azért, hogy bennünket onnan a mennybe emelj: az ilyen pokoli lelkületű és természetű embereket is, mint ott a katonák voltak, akik ruháidon megosztottak és köntösödre sorsot vetettek. Köszönjük, hogy tudatlanul cselekedték az Írásokat, mert nem tehettek mást, de köszönjük, ha ők voltak azok, akik a halálod után elismerték a századossal együtt, hogy „bizony, ez Isten Fia volt!”

Hadd köszönjük meg, hogy nemcsak elrendezted a mi számlánkat az Atya előtt, nemcsak szent, drága érdemedre tekint az Atya állandóan, hanem annak erejében is részeltetsz bennünket! A te erőd által a mi ó emberünk megfeszítettik, megöletik, állandóan sebeztek azért, hogy felöltözzünk téged, az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljuk a kívánságokra!

Köszönjük ezt a szép ünnepet. Kérünk, óvj meg attól bennünket, hogy úgy gondoljuk, te ezen a napon halott vagy, és gyászba öltözzünk vagy öltöztessük a szívünket! Köszönjük, hogy te az Atya jobbán vagy, most is esedezel érettünk, mi téged szerethetünk, követhetünk és áldhatunk, mint élő Megváltónkat. Kérünk, hogy áldd meg ezt az ünnepet a mi számunkra! Hadd kérjünk megint az egész gyülekezet közösségében a betegekért, különösen egy súlyos betegen fekvő testvérünkért! Köszönjük, hogy annyi imádság, könyörgés és esedezés mehet eléd. Kérünk téged, Urunk, hogy mutasd meg a te hatalmadat, irgalmadat, szeretetedet!

Hadd dicsérjen a mi életünk téged minden napon, és hadd imádkozzunk, Urunk, azokért, akik most gyászban vannak, mert a járvány vitte el az ő szerettüket, és így mentek el a minden élők útján! Könyörgünk a gyászolókért. Könyörgünk azokért, akik nagypénteken is téged vetkőztetnek, mert nem tudnak ünnepelni sem. Ebben a napban sem látnak mást, csak egy munkaszüneti napot vagy egy kirándulási lehetőséget, és élvezni akarják a szép napot, a nyíló természetet ahelyett, hogy lelküket ünneplőbe öltöztetve az ige közelében tudnának téged magasztalni és dicsérni. Köszönjük, hogy ettől megmentettél, és felöltöztettél, betakartál bennünket Jézus Krisztus igazságával és szentségével. Add, hogy e szerint járjunk, e szerint éljünk, cselekedjünk, beszéljünk és gondolkodjunk!

Maradj velünk, drága Urunk, és áldd meg az egész ünnepkört számunkra, minden elhangzó igei üzenettel együtt!

Ámen.

343. ének

1. Ó, Krisztus, láttam szenvedésed,
S borzongásom véget nem ért,
Jaj, hogy halálkín lett a részed
Érettem, árva bűnösért.

2. A természet velünk zokogja
Halálodért fájdalmait,
Elbújt a nap, gyászukba rogyva
Siratnak választottaid.

3. Szent áldozat, tedd, meg ne szűnjünk
Kereszten látni tégedet!
Szent véred mossa csak le bűnünk,
Lelkünk előtt az tár eget.

4. Jóságod mély és mély a hála,
Amellyel hozzád fordulunk;
Bűnünkért mentél kínhalálba,
Egyetlen Megváltó Urunk.